

Till dig som har tjänstepensionen

ITP 1

PTK

Innehåll

Vi har ordnat en riktigt bra pension åt dig	3
Varifrån kommer pensionen?	4
ITP 1 när du går i pension	6
ITP-valet är ditt	8
ITP till din familj	10
ITP om du blir sjuk	12
När vill du gå i pension?	14
Kontakter	15

PTK 2015

Upplaga 15 000 ex Tryck Ineko AB, Stockholm Illustration Malin Wigren

Foto Leif Johansson/Bildbyrå Scandinav (sid 5), L. Ancheles/Johnér (sid 7),

Christina Sundien/Bildbyrå Scandinav (sid 11), Anne Dillner/Bildbyrå Scandinav (sid 13).

Vi har ordnat en riktigt bra pension åt dig

Är du tjänsteman i privat sektor på en arbetsplats med kollektivavtal? Är du född 1979 eller senare? Då har du ITP 1. Du kan också ha ITP 1 om du är äldre eftersom vissa arbetsplatser helt har gått över till ITP 1.

Varje månad sparar din arbetsgivare till din pension, utan att du behöver lyfta ett finger, mer än att arbeta och tjäna pengar. I ITP 1 ingår ålderspension, sjukpension och efterlevandeskydd. Genom att göra ett ITP 1-val kan du anpassa din tjänstepension till just dina behov.

Vi förhandlar åt dig

PTK representerar dig i förhandlingar med Svenskt Näringsliv. Vi står på din sida, och vi är mycket stolta över resultatet.

PTK

Vad är egentligen PTK?

PTK är en organisation där 25 fackförbund med privatanställda tjänstemän samverkar kring förhandlingar, utbildning och information.

Varifrån kommer pensionen?

När du pensioneras får du pension från Pensionsmyndigheten och andra försäkringsbolag som du valt. I den här broschyren kan du läsa om det vi är experter på: tjänstepensionen ITP 1. Men först lite sammanhang.

Allmän pension för alla som arbetar

Den allmänna pensionen brukar betraktas som basen i pensionspyramiden. Du tjänar in allmän pension genom hela livet på all inkomst upp till 36 313 kronor i månaden (2015). Den allmänna pensionen består av inkomstpension och premiepension. Inkomstpensionen är störst, och premiepensionen är en mindre del som du själv kan placera. Pensionsmyndigheten och **minpension.se** har bra information om den allmänna pensionen.

Tjänstepensionen ITP 1 – en stor del av din pension

Du som har ITP 1 kan få en betydande del av din framtida pension från din tjänstepension. Hur stor din pension blir beror på hur mycket som sparas åt dig under ditt arbetsliv. Det är arbetsgivaren som betalar in premierna till din ITP 1. Ju mer du tjänar, desto mer sparas åt dig varje månad. Du bestämmer själv vilket bolag som ska ta hand om pengarna och hur de ska sparas. Det gör du genom ITP-valet.

Du tjänar in ITP 1 från att du fyllt 25 år, så precis som för den allmänna pensionen gäller det att arbeta många år och tjäna bra.

ITP 1 när du går i pension

När du går i pension kommer du att få tjänstepensionen ITP 1. Du börjar tjäna in ITP 1 från att du fyllt 25. Ju längre du arbetar och ju mer du tjänar, desto högre blir tjänstepensionen.

Hur stor blir pensionen

Det går inte att säga i förväg hur stor din tjänstepension blir. Precis som när du sparar på banken så beror det på hur mycket som sparas under årens lopp, vilken typ av sparande du väljer och vilka avgifter du betalar. Det du kan göra nu för att påverka din tjänstepension är:

- Arbeta hos arbetsgivare som har kollektivavtal om ITP.
- Tjäna bra.
- Placera pengarna med så låga avgifter som möjligt.
- Välja efterlevandeskydd endast om din familj behöver det.

Så mycket pengar sparas åt dig

Det är alltså din arbetsgivare som betalar in premien till din ITP 1 varje månad. Premien är 4,5 procent av din månadslön upp till 36 313 kronor. Tjänar du mer än

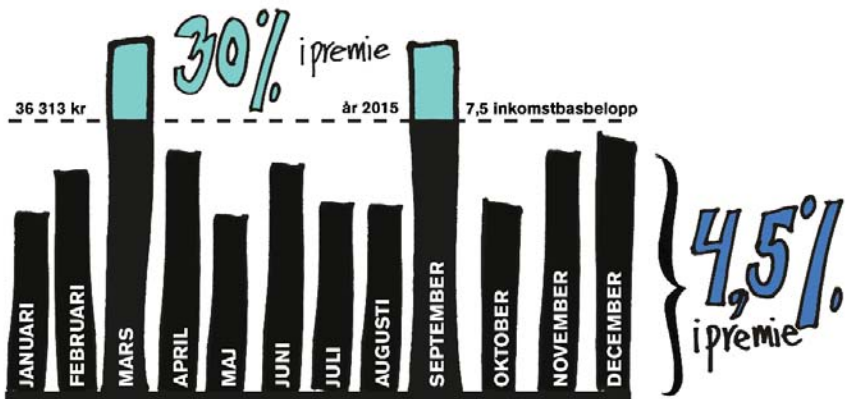
premien 30 procent på lön över 36 313 kronor. Du kan också komma överens med din arbetsgivare om att komplettera med ytterligare premier.

Varje månadslön har betydelse

Premien betalas på varje enskild månadslön. Om du tjänar mer än 36 313 kronor är premien 30 procent på den överskjutande delen den månaden.

Hur länge räcker tjänstepensionen?

Du väljer själv när du vill börja ta ut din tjänstepension och över hur lång tid du vill ta ut den. Pensionsåldern i ITP 1 är normalt 65 år, men du kan ta ut ålderspensionen redan från att du fyller 55 eller vänta hur länge som helst. Du kan även komma överens med din arbetsgivare om att du ska få fortsatta inbetalningar efter 65, även om det inte ingår i kollektivavtalet. Läs mer om uttag av pensionen på sidan 14.

ITP-valet är ditt

Genom ITP-valet styr du över de pengar som din arbetsgivare sparar åt din pension. Det är du som bestämmer hur pengarna ska placeras och om du vill lägga till efterlevandeskydd till din familj.

Hur ska pengarna placeras?

Din ITP kommer att vara en viktig del av din pension. Därför måste du placera minst hälften av pengarna i en traditionell försäkring. Därefter väljer du själv om du vill att hela eller delar av den andra hälften ska placeras i traditionell försäkring eller i fonder.

Vilket du ska välja beror till stor del på hur gammal du är och vilken risk du är beredd att ta för att få pengarna att växa. Om du vill ha ett säkrare sparande kan en traditionell försäkring vara att föredra. Vill du ta en högre risk för att få bättre avkastning kan du välja fonder.

Det här kan du välja:

- Hur ska pengarna växa? Välj mellan traditionell försäkring och fonder.
- Var ska pengarna växa? Du bestämmer vilket bolag som ska förvalta dina pengar.
- Med eller utan återbetalningsskydd? Med återbetalningsskydd får din familj din ITP om du avlider.
- Med eller utan familjeskydd? Med familjeskydd får de en extra pension om du avlider före 65.

Om du inte väljer

- placeras pengarna i en traditionell försäkring hos Alecta
- är du garanterad att få tillbaka minst så mycket som är inbetalat
- har du inget efterlevandeskydd – bra om du inte har familj
- kan du göra ITP-valet senare om du vill – det blir inte för sent.

På collectum.se
kan du på **Mina sidor**

- se dina val
- välja förvaltare
- flytta intjänat kapital
- välja skydd

Traditionell försäkring

Försäkringsbolaget placerar aktivt dina pengar i aktier, räntor och fastigheter med målet att de ska växa så mycket som möjligt. Oavsett hur det går är du alltid garanterad att få tillbaka minst det arbetsgivaren har betalat in, minus skatter och avgifter.

Fondförsäkring

Du placerar dina pengar i fonder som du väljer själv. Det finns ingen garanti för att du ska få tillbaka pengarna, men chansen ökar att de ska växa på sikt.

Traditionell försäkring

- Du behöver inte vara aktiv då bolaget sköter detta åt dig.
- Garanterat minst pengarna tillbaka.
- Placeringen är ofta försiktigare men också säkrare än fonder.

Fondförsäkring

- Själv aktiv.
- Inga garantier alls för vad pensionen kommer att bli.
- Högre risk kan ge möjlighet till högre avkastning.

Du kan flytta din ITP

Om du har valt ett bolag som du inte är nöjd med, eller om du vill byta till ett bolag med lägre avgifter kan du flytta hela din ITP. På collectum.se kan du jämföra bolagen för att se om du tjänar på att flytta din ITP.

Ta bara de risker du är beredd att ta

- Hur viktig kommer din ITP att vara för dig?
- Är du intresserad av att placera i och följa utvecklingen av fonder?
- När du närmar dig pensionen kan det vara dags att välja säkrare placeringar.

The screenshot displays the Collectum web portal interface. At the top left is the Collectum logo with the tagline 'knutpunkt för ITP'. On the top right, there is a user profile icon, the text 'Inloggad som Personnr', and a 'Logga ut' button. The main content area is divided into three sections: 'DINA PLACERINGAR' showing a balance of 119 840 kr with a pyramid icon; 'DIN TJÄNSTEPENSION' with a text box explaining that the pension is ITP 1, starting at age 65; and 'LÖN OCH ARBETSGIVARE' showing a salary of 25 839 kr and an announcement date of 2013-01-01. Below these sections are three buttons: 'Visa mer', 'Vad kan du göra här?', and 'Visa mer'. A 'Senaste val' section lists two 50% investments in Alecia Traditional insurance, each with a 'Läs mer om försäkringen' link. At the bottom, there are buttons for 'Översikt', 'Gör nytt val', and 'Flytta kapital'. The footer section is titled 'Skydd vid sjukdom och dödsfall' and includes 'Valda skydd'.

ITP till din familj

Genom ITP-valet kan du lägga till efterlevandeskydd till din familj. Du bör bara lägga till återbetalningsskydd och efterlevandeskydd om du har barn, är gift eller sambo. Utan efterlevandeskydd ökar istället din egen pension. Du kan alltid ändra ditt val om din familjesituation ändras.

Återbetalningsskydd

Om du har återbetalningsskydd när du dör och pensionen inte är färdigutbetald så får din familj din ITP. Ju mer du har tjänat in till din ITP, desto större blir återbetalningsskyddet.

När du väljer ITP med återbetalningsskydd minskar din egen pension något. Det beror på att du inte får del av några arvsvinster från andra som är försäkrade i ITP.

Familjeskydd

Med familjeskydd får din familj ett bättre ekonomiskt skydd om du dör före 65. Familjeskydd är en försäkring som betalas ut månadsvis under ett antal år. Du väljer själv hur stort familjeskydd du vill ha.

Familjeskyddet betalas ut under 5, 10, 15 eller 20 år, dock längst till att du skulle ha fyllt 70 år. Det finns fyra belopp att välja mellan. Som mest kan din familj få 14 833 kronor före skatt i månaden (alternativ 4).

Familjeskydd	Utbetalas per månad
Alternativ 1	3 708 kronor
Alternativ 2	7 417 kronor
Alternativ 3	11 125 kronor
Alternativ 4	14 833 kronor

Vad kostar familjeskydd?

Kostnaden för familjeskyddet dras från de pengar som betalas in till din ITP. Hur mycket det kostar beror på

- vilket belopp du väljer
- hur länge skyddet ska betalas ut
- hur gammal du är.

På collectum.se finns en räknesnurra som visar hur dina val påverkar kostnaden för familjeskyddet och din pension.

Vem kan få pengar efter dig?

Återbetalningsskydd och familjeskydd går

- i första hand till make, maka, sambo
- i andra hand till arvsberättigade barn.

Det finns generella regler för vem som kan få pengar efter dig (dina förmånstagare) och i vilken ordning de ärver. Du kan ändra på ordningen och lägga till exempelvis en tidigare partner, fosterbarn eller styvbarn genom att fylla i ett särskilt förmånstagarförordnande.

Du har också en livförsäkring, TGL

Alla som har ITP och arbetar minst åtta timmar per vecka har en livförsäkring, TGL. Om du dör innan du har gått i pension kan dina efterlevande få upp till 267 000 kronor från TGL. Om du vill att din sambo ska få rätt till din TGL måste du fylla i ett särskilt förmånstagarförordnande.

På
rådgivningstjänst.se
får du oberoende råd om
vilket efterlevandeskydd
du bör ha,
utifrån din familjs
behov.

ITP om du blir sjuk

De flesta tänker nog på tjänstepensionen som något man får efter 65. Men du som har ITP kan även få sjuklön och sjukpension som täcker upp mot 90 procent av din lön.

Upp mot 90 procent av din lön

Om du blir sjukskriven får du ersättning från Försäkringskassan från och med dag 15. Samtidigt får du kollektivavtalad sjuklön från din arbetsgivare. Efter 90 dagar slutar arbetsgivaren att betala sjuklön. Då får du istället ITP sjukpension från Alecta. Syftet med sjuklönen är att du ska få upp mot 90 procent under en begränsad tid. ITPs sjukpension tar vid om du blir långvarigt sjuk.

Tjänar du upp till 333 750 kronor?

Du som tjänar upp till 27 813 kr/mån får cirka 90 procent av din lön från att du varit sjukskriven i två veckor och upp till ett helt år. Från dag 361 får du inte längre sjukpension från ITP om du har sjukpenning. Om du däremot får sjuk- eller aktivitetsersättning kompenseras du återigen med sjukpension från ITP.

Tjänar du mer än 333 750 kronor?

Du som tjänar mer än 27 813 kr/mån kommer också att få cirka 90 procent av din lön under de första tre månaderna du är sjukskriven. Sjuklönen från arbetsgivaren täcker upp för den del av inkomsten som Försäkringskassan inte ersätter. Efter tre månader får du 10 procent av din årslön under 333 750 kronor och 65 procent av din lön upp till 1 162 000 kronor i ITPs sjukpension. Har du en högre årslön

får du 32,5 procent upp till 1 743 000 kronor. Från dag 361 får du sjukpension för den del av din lön som överstiger 333 750 kronor.

Sjukpension så länge du är sjuk

Du kan få sjukpension så länge som du är sjuk och får ersättning från Försäkringskassan. Ersättningen fortsätter även om anställningen upphör, förutsatt att du får sjukpenning, sjuk- eller aktivitetsersättning. Om du avslutar en anställning medan du fortfarande är frisk, men sedan blir sjukskriven inom tre månader, kan du ändå ha rätt till sjukpension från ITP. Det beror på att det ingår tre månaders efterskydd i försäkringen.

Arbetsgivarens ansvar att du får sjuklön och sjukpension

Det är arbetsgivarens ansvar att se till att du får sjuklön och därefter sjukpension samtidigt som du får ersättning från Försäkringskassan. När arbetsgivaren har gjort sjuknämälan får du ett brev från Alecta om din ersättning. Därefter får Alecta löpande information om din ersättning från Försäkringskassan. Tänk på att själv hålla koll på att Försäkringskassan har rätt uppgifter och att du får rätt ersättning. Om du får för mycket blir du återbetalningsskyldig.

Din ålderspension fortsätter att växa

Om du behöver sluta arbeta före 65 år på grund av din hälsa ska du i första hand försöka få ersättning från Försäkringskassan, istället för att ta ut förtida pension. Då fortsätter också inbetalningarna till din tjänstepension.

Du har rätt till ITP sjukpension om du

- är sjukskriven minst 25 procent.
- har varit sjuk mer än 90 dagar i följd eller totalt 105 dagar under de senaste tolv månaderna.
- får ersättning från Försäkringskassan (sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning).

När vill du gå i pension?

Du får vänta hur länge du vill med att börja ta ut din ITP, eller ta ut den redan från 55 år om du vill. Den normala uttagsåldern är 65 år men ju längre du väntar, desto högre blir pensionen.

Hur länge räcker tjänstepensionen?

Du bestämmer själv under hur lång tid du vill ta ut din tjänstepension. Som kortast kan du ta ut den under fem år och som längst livet ut. Du kan också välja att ta ut en del av pensionen, om du till exempel går ner i tid och vill fylla ut med pension. Du kan inte ändra dig när du väl har börjat ta ut ITP och bestämt hur länge den ska räckta.

Den normala pensionsåldern är 65 ...

Några månader innan du fyller 65 kommer du att få ett brev hem från det bolag som du valt för din ITP. Då bestämmer du om du vill ha ITP livet ut eller under en kortare tid. Du kan också skjuta på uttaget, om du vill gå i pension senare. Från att du har fyllt 65 kan du ta ut pension och arbeta samtidigt, om du vill.

... men du kan vänta hur länge du vill

Meddela ditt försäkringsbolag att du vill vänta med att ta ut din tjänstepension. Du kan vänta hur länge du vill med att ta ut tjänstepensionen, och ju längre du väntar, desto större blir den förstås. Det normala är att arbetsgivaren slutar att betala för din tjänstepension när du fyller 65, men ni kan också komma överens om att inbetalningarna ska fortsätta. Du har rätt att fortsätta att arbeta till 67 år. Därefter måste du ha arbetsgivarens godkännande.

... eller gå i pension från 55 år

Om du slutar jobba eller går ner i tid kan du ta ut hela eller delar av din ITP redan från att du fyller 55 år. Tänk dock på att pensionen då blir betydligt lägre.

Om du riskerar att bli av med jobbet

Om du riskerar att bli av med jobbet på grund av omstruktureringar kan du ha möjlighet att få avgångspension. Avgångspension är en överenskommelse mellan dig och din arbetsgivare, som bör ge dig full kompensation så att din ITP inte försämras av att du slutar arbeta.

Skorthet:

- Pensionen betalas ut från 65 år om du inte väljer något annat.
- Du får ta ut ITP 1 redan från 55 eller vänta hur länge du vill.
- Tidig pension är ett sämre ekonomiskt alternativ än sjukersättning, om du behöver gå ner i tid före 65.
- Avgångspension bör kompensera dig för pension som du skulle ha tjänat in och för utebliven lön ifall du hade fortsatt att arbeta.

Kontakter

Ditt fackförbund ger dig en starkare röst på jobbet

PTK består av 25 fackförbund som samverkar. Vänd dig till ditt fackförbund om du har frågor som rör ditt kollektivavtal.

PTK ger dig oberoende rådgivning

PTK förhandlar med Svenskt Näringsliv om villkoren för din tjänstepension. Det är vi som ser till att det blir så bra som möjligt för dig. På radgivningstjanst.se får du oberoende rådgivning som hjälper dig att anpassa din tjänstepension till dina behov.

Webb: ptk.se, radgivningstjanst.se

Alecta är förval för din ITP

Alecta förvaltar pengarna åt alla som inte har gjort något ITP-val. Alecta är också ett av de bolag som går att välja i ITP-valet.

Tel: 020-78 22 80

Webb: alecta.se

Collectum hjälper dig med ITP-valet

Collectum administrerar ITP-valet. Vänd dig till Collectum om du vill veta mer om din ITP eller göra ett ITP-val.

Tel: 020-40 85 00

Webb: collectum.se

Pensionsmyndigheten ansvarar för den allmänna pensionen

Vänd dig till Pensionsmyndigheten om du vill placera om din premiepension och när du vill börja ta ut allmän pension.

Tel: 0771-776 776

Webb: pensionsmyndigheten.se

Minpension.se ger dig en samlad bild av hela din pension

På minpension.se kan du göra en egen pensionsprognos över såväl allmän pension som tjänstepension och privat pensionssparande.

Webb: minpension.se

Försäkringskassan bedömer rätten till sjukpenning

Vänd dig till Försäkringskassan om du har frågor om sjukpenning eller sjuk- och aktivitetsersättning.

Tel: 0771-524 524

Webb: forsakringskassan.se

Gå in på
radgivningstjanst.se
Där får du oberoende råd
som hjälper dig att anpassa
tjänstepensionen till ditt liv.

PTK

PTKs medlemsförbund

Akademikerförbundet SSR | Civilekonomerna | DIK | Fysioterapeuterna |
Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter (FSA) | Journalistförbundet | Jusek |
Kyrkans Akademikerförbund | Ledarna | Lärarförbundet | Lärarnas Riksförbund |
Naturvetarna | Svenska Folkhögskolans Lärarförbund (SFHL) | Sveriges Arkitekter |
Sveriges Farmaceuter | Sveriges Ingenjörer | Sveriges Läkarförbund | Sveriges
Psykologförbund | Sveriges Skolledarförbund | Sveriges Universitetslärarförbund
(SULF) | Sveriges Yrkesmusikerförbund (SYMF) | Sveriges Veterinärförbund |
Teaterförbundet/för scen och film | Unionen | Vårdförbundet.